

Cuprins

INTRODUCERE	1
Titlul I. ACȚIUNILE ÎN MATERIA CLAUZELOR ABUZIVE ÎN CONTRACTELE DE CREDIT	6
Capitolul I. Considerații introductive	6
Capitolul al II-lea. Acțiunea declanșată de consumator	9
<i>Secțiunea 1. Acțiunea de fond</i>	9
§ 1. Cererea de chemare în judecată	9
1.1. Particularități referitoare la obiectul cererii	9
1.2. Particularități referitoare la motivele de fapt	12
1.3. Particularități referitoare la taxele judiciare de timbru	15
1.4. Situația cererilor formulate de mai mulți reclamânți	16
1.5. Particularități în cazul în care creanța a fost cesionată	22
§ 2. Competența	26
2.1. Considerații introductive	26
2.2. Competența internațională	27
2.3. Competența materială	29
2.4. Competența teritorială	37
2.5. Clauze atributive de competență	40
2.6. Conflictul de competență între secțiunile aceleiași instanțe	41
§ 3. Prescripția extinctivă	52
3.1. Considerații introductive	52
3.2. Caracterul imprescriptibil al acțiunii în constatarea caracterului abuziv al clauzei contractuale	53
3.3. Soluționarea excepției prescripției în cazul formulării cererii în constatarea nulității absolute a clauzelor contractuale	53
3.4. Problema prescripției în privința cererilor de restituire a sumelor deja plătite în temeiul clauzelor declarate ca fiind abuzive	56

§ 4. Probele în litigiile privind clauzele abuzive	59
§ 5. Finele de neprimire	64
5.1. Considerații introductive	64
5.2. Finele de neprimire reglementat de dispozițiile art. 4 alin. (6) din Legea nr. 193/2000	66
5.3. Finele de neprimire ce rezultă din dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 193/2000	80
5.4. Finele de neprimire ce rezultă din lipsa calității de consumator a reclamantului	83
5.5. Finele de neprimire ce rezultă din lipsa calității de profesionist a părâtului	92
5.6. Finele de neprimire ce rezultă din caracterul negociat al clauzelor	92
5.7. Finele de neprimire ce ar decurge din faptul că efectele contractului au fost epuizate	98
§ 6. Analiza pe fond a caracterului abuziv al clauzelor contractuale	101
6.1. Lista clauzelor considerate ca fiind abuzive din anexa la Legea nr. 193/2000, respectiv anexa la Directiva 93/13. Caracterul de „listă neagră” sau „listă gri”	101
6.2. Criteriile de analiză pe fond a caracterului abuziv în sistemul Legii nr. 193/2000	104
6.2.1. Generalități	104
6.2.2. Criteriul dezechilibrului semnificativ	106
6.2.3. Criteriul lipsei bunei-credințe	110
6.2.4. Existența unei contraprestații specifice în cazul clauzelor care reglementează comisioane	114
6.2.5. Criteriul lipsei transparenței	116
§ 7. Soluția instanței	118
7.1. Consecințele constatării caracterului abuziv al clauzei. Îndatoririle instanței naționale	118
7.2. Sancțiunea care intervine în ipoteza constatării caracterului abuziv – nulitatea absolută a clauzei	119
7.3. Verificarea consecințelor eliminării clauzei din contract	123
7.4. Soluția asupra capetelor accesorii de cerere, de obligare a profesionistului la restituirea sumelor deja plătite în temeiul clauzelor constatate ca fiind abuzive	124
7.5. Posibilitatea instanței de a modifica sau de a înlocui o clauză abuzivă, în loc de a dispune doar eliminarea ei din contract	128

<i>Secțiunea a 2-a. Ordonanța președințială în materia clauzelor abuzive</i>	134
§ 1. Aspecte generale. Condițiile de admisibilitate a ordonanței președințiale.....	134
§ 2. Aspecte specifice domeniului clauzelor abuzive.....	138
2.1. Obiectul cererii și stabilirea competenței materiale.....	138
2.2. Condiția vremelnicei	140
2.3. Condiția neprejudecării fondului.....	142
2.4. Condiția urgenței.....	144
2.5. Condiția aparentei de drept.....	145
2.6. Condiții de admitere a cererii formulate de consumatori.....	147
<i>Secțiunea a 3-a. Invocarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale în cadrul contestației la executare</i>	148
§ 1. Admisibilitatea cererii	148
§ 2. Modalități de invocare a motivelor de fapt și de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în contractul de credit – titlu executoriu.....	150
§ 3. Termenul în care poate fi invocat caracterul abuziv al unor clauze contractuale în procedura contestației la executare.....	154
§ 4. Posibilitatea suspendării executării silite sau a suspendării provizorii a executării silite. Problema evacuării consumatorului.....	155
Capitolul al III-lea. Sesizarea instanței de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului	162
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i>	162
<i>Secțiunea a 2-a. Natura acțiunii formulate de ANPC – civilă sau contravențională?</i>	164
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele hotărârii judecătorești</i>	171
Capitolul al IV-lea. Îndatorirea instanței de a analiza, din oficiu, eventualul caracter abuziv al clauzelor contractuale	177
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	177
<i>Secțiunea a 2-a. Statuări de principiu ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	178
<i>Secțiunea a 3-a. Particularități în procedura investiției cu formulă executorie</i>	182
<i>Secțiunea a 4-a. Invocarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale direct în apel</i>	188

Titlul al II-lea. CLAUZE CONTRACTUALE RECLAMATE CA FIIND ABUZIVE	192
Capitolul I. Comisionul de risc	192
<i>Secțiunea 1. Descriere</i>	192
<i>Secțiunea a 2-a. Argumente aduse de părți</i>	192
<i>Secțiunea a 3-a. Argumentele Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	194
<i>Secțiunea a 4-a. Argumentele Înaltei Curți de Casație și Justiție</i>	197
§ 1. Favorabile consumatorilor	197
§ 2. Favorabile profesioniștilor	200
<i>Secțiunea a 5-a. Argumentele altor instanțe</i>	202
§ 1. Favorabile consumatorilor	202
§ 2. Favorabile profesioniștilor	206
Capitolul al II-lea. Clauzele care permit profesionistului să stabilească sau să modifice valoarea dobânzii	210
<i>Secțiunea 1. Descriere</i>	210
<i>Secțiunea a 2-a. Argumentele aduse de părți</i>	211
<i>Secțiunea a 3-a. Argumentele Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	212
<i>Secțiunea a 4-a. Argumentele Înaltei Curți de Casație și Justiție</i>	217
§ 1. Favorabile consumatorilor	217
§ 2. Favorabile profesioniștilor	222
<i>Secțiunea a 5-a. Argumentele altor instanțe</i>	225
§ 1. Favorabile consumatorilor	225
§ 2. Favorabile profesioniștilor	227
<i>Secțiunea a 6-a. Alte observații</i>	231
Capitolul al III-lea. Clauzele care prevăd că restituirea sumei împrumutate și plata celorlalte sume datorate de consumatori se fac în moneda creditului	233
<i>Secțiunea 1. Cauza Kásler</i>	234
<i>Secțiunea a 2-a. Regula nominalismului monetar</i>	242
<i>Secțiunea a 3-a. Teoria impreviziunii</i>	245
<i>Secțiunea a 4-a. Argumentele Înaltei Curți de Casație și Justiție</i>	247
<i>Secțiunea a 5-a. Argumentele aduse de părți și argumentele altor instanțe</i>	249
§ 1. Favorabile consumatorilor	250
§ 2. Favorabile profesioniștilor	271

Cuprins	XI
<i>Secțiunea a 6-a. Observații</i>	294
Capitolul al IV-lea. Alte clauze	298
<i>Secțiunea 1. Clauze atributive de competență</i>	298
<i>Secțiunea a 2-a. Clauza care prevede dreptul băncii de a încasa un comision de administrare</i>	300
<i>Secțiunea a 3-a. Clauzele care prevăd dreptul profesionistului de a declara scadența anticipată a creditului</i>	307
CONCLUZII	312
ANEXE	314
I. HOTĂRÂRI RELEVANTE ALE CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIunii EUROPENE ÎN DOMENIUL DIRECTIVEI 93/13	314
II. LEGISLAȚIE RELEVANTĂ	325
Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori	325
Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii	333
Index	343